

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/106/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817205651
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2018:8817205651.4

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, maloletá E. Z., V.. XX.XX.XXXX, R. K. Č., V.. XX.XX.XXXX, zastúpení kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Vranov nad Topľou, za účasti rodičov: E. Z., V.. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX, K. Č., V.. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX, toho času Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Sládkovičova 80-Kráľová, Banská Bystrica, o uloženie výchovného opatrenia takto

rozhodol:

Konanie o uloženie výchovného opatrenia u maloletej E. Z., V.. XX.X.XXXX **zastavuje**.

Ukladá výchovné opatrenie vo forme pobytu v špecializovanom zariadení u maloletého K. Č., V.. XX.XX.XXXX v Reedukačnom centre, Mlynyky - Biele Vody na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou začal tunajší súd uznesením č.k. 8P/106/2017-15 zo dňa 19.06.2017 konanie o uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine. Z podnetu súd zistil, že rodina Z. je vedená v evidencii problémových rodín od roku 2011. Otec maloletých detí K. Č., V.. XX.X.XXXX je v súčasnej dobe vo VTOS v Košiciach. Matka maloletých detí E. Z., V.. XX.XX.XXXX, trvalé bytom T. XXX zabezpečuje starostlivosť maloletým deťom. Takisto ako otec maloletých detí aj matka mala v apríli tohto roku nastúpiť do VTOS. Výkon trestu uložený rozhodnutím Okresného súdu vo Vranov nad Topľou sp.zn. 13 T /1/2015 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2TO/20/2013 v spojení s uznesením zo dňa 7.9.2016 matka žiadala odložiť, nakoľko v máji porodila maloleté dieťa a zabezpečuje starostlivosť ďalším deviatim deťom. Matka ju zabezpečuje podľa svojich možností a schopností, ale starostlivosť o ne nezvláda. Deti sa dopúšťajú záškoláctva, permanentne porušujú poriadok v obci, na čo opakovane upozorňuje starosta obce T. S.. J. E.. V súčasnosti pre ich asociálne správanie, občania obce T. spísali petíciu a žiadajú prijať vhodné opatrenie. Uvádzajú, že maloleté deti porušujú verejný poriadok, sú vulgárne, napádajú starších občanov, majú drobné krádeže, zámerne poškodzujú pomníky na cintoríne, pohoršujú verejnosť simulovaním pohlavného styku na ulici. S rodinou niekoľko rokov oddelenie intenzívne pracuje, no žiadne opatrenia doposiaľ nevedli k náprave a rodičia a deti berú opatrenia na ľahkú váhu. Obecny úrad vykonal podľa vyjadrenia starostu obce niekoľko opatrení voči rodine, taktiež s nimi viedol osobné pohovory, no sľúbená náprava sa neuskutočnila. Situácia v rodine nie je veľmi priaznivá. Žijú v slabých sociálnych podmienkach a je evidentné, že starostlivosť o deväť maloletých detí už matka nezvláda. Jednému z maloletých detí - E. Z., V.. X.XX.XXXX bolo uznesením Okresného súdu vo Vranove nad Topľou sp.zn. 8PPOm3/2013 zo dňa 11.3.201 nariadené predbežné opatrenie podľa § 75 a ods. I Občianskeho súdneho poriadku, v ktorom súd rozhodol o nariadení dočasného zverenia maloletého dieťaťa do starostlivosti Detského domova Dr.C Daxnera

90/7 Vranov nad Topľou. Matka bola Trestným rozkazom OS Vranov n.T. sp.zn. 12T/101/11 zo dňa 21.09.2011 uznaná vinnou za to, že neposkytla dostatočnú výživu a starostlivosť maloletej L. Z., V.. XX.XX.XXXX, čo viedlo k podvýžive organizmu a zlyhaniu všetkých orgánov smerujúcich k smrti maloletej dňa 27.01.2011. Je zrejme, že situácia v rodine je vážna a rodičia tomu neprikladajú náležitú pozornosť. Rodičia nespolupracujú so školou, ich prístup je ľahostajný, nezodpovedný a benevolentný. Boli prijaté viaceré opatrenia zo strany ÚPSVaR vo Vranove nad Topľou. Rozhodnutím zo dňa 25.5.2015 bol nad výchovou maloletých detí uložený dohľad na obdobie 6 mesiacov, no toto opatrenie neprinieslo nápravu, nesplnilo svoj účel. Opakovanými návštevami v rodine, pohovormi s rodičmi a zisteniami prostredníctvom N. Ú. L. T., rodičia nezabezpečovali maloletým deťom primeranú osobnú starostlivosť. Rodina naďalej žila v neprimeraných podmienkach, hygiena domácnosti aj osobná hygiena na veľmi nízkej úrovni, opakované ochorenia maloletých detí, nezabezpečovanie pravidelnej dochádzky do školy. Na základe uvedeného rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/79/2016-17 zo dňa 10.5.2016 súd určil nad výchovou detí dohľad a zároveň rodičom maloletých detí uložil napomenutie. Odôvodnením bolo, že rodina žije v neprimeraných podmienkach, hygiena domácnosti a osobná hygiena je na nízkej úrovni, čo bolo spúšťačom viacerých zdravotných problémov, najmä opakujúcich sa ochorení dýchacieho a infekčného charakteru. Rodičia neabsolvovali potrebné odborné zdravotné vyšetrenia a kontrolné prehliadky s deťmi. Z nedbanlivosti nezabezpečovali pravidelnú školskú dochádzku u detí a nestarali sa o ich všestranný vývoj. Najviac sťažností zo strany obce bolo na maloleté deti E. Z., V.. XX.X.XXXX a K. Č., V.. XX.XX.XXXX, ktoré si už svoje správanie veľmi dobre uvedomujú. Maloleté deti boli riešené aj v priestupkovom konaní proti majetku. Je zrejme, že doterajšie opatrenia nevedli k náprave a výchova detí je narušená. Z uvedeného vyplýva že je potrebné pristúpiť k ďalšiemu opatreniu, ktoré sa považuje za krajné riešenie, ale z hora uvedeného vyplýva, že iné opatrenie v rodine nie sú a neboli účinné, pristúpiť k výchovnému opatreniu - pobyt v špecializovanom zariadení na dobu 6 mesiacov. Špecializované zariadenie by bolo pre maloleté deti prínosné a v procese reedukácie by mohli dosiahnuť pozitívne výsledky a pravidelný režim, vyžadovanie disciplíny a plnenie si povinností by mohlo byť prínosným v korekcii prejavov nevhodného správania, v návyku dodržiavania pravidiel spoluzitia a spoločenských noriem, nakoľko je evidentné, že maloletým deťom socializácia chýba.

2. Matka nesúhlasila s uložením výchovného opatrenia. Otec sa vo veci nevyjadril.

3. Kolízny opatrovník doporučil nariadiť u maloletých detí výchovné opatrenie, ktoré by bolo v platnosti 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to správami kolízneho opatrovníka, obce T., správou O. Š. T. R. Š. T., sťažnosťou občanov na porušovanie verejného, oboznámením sa s obsahom spisu tunajšieho súdu sp.zn. 6P/79/2016 a zistil tento skutkový stav veci :

5. Uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/79/2016- 17 zo dňa 10.05.2016 súd určil nad výchovou maloletých detí E. Č., V.. XX.XX.XXXX, E. Z., V.. XX.XX.XXXX, K. Č., V.. XX.XX.XXXX, J. Z., V.. XX.XX.XXXX, T. Č., V.. XX.XX.XXXX, T. Č., V.. XX.XX.XXXX, Y. Č.N., V.. XX.XX.XXXX, D. Z., V.. XX.XX.XXXX dohľad. Rodičom E. Z. a K. Č. uložil napomenutie. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 11.06.2016.

6. Matka vo výpovedi uviedla, že maloleté deti ju rešpektujú, nemá s nimi výchovné problémy. Dcéra E. jej veľmi pomáha pri starostlivosti o ďalšie maloleté deti. Ohľadom správania sa matka s deťmi rozprávala, tieto prisľúbili polepšenie.

7. Kolízny opatrovník po prešetrení pomerov v rodine v správe uviedol, že maloleté deti E. Z. a K. Č. bývajú so svojou matkou a súrodencami v rodinnom dome - chatrči, kde majú k dispozícii dve izby. Situácia sa v rodine nezmenila. Domácnosť je bez vody a elektrickej energie. Hygiena a poriadok bol v čase šetrenia na primeranej úrovni. Mali dostatočné zásoby potravín. Matka sa snaží zabezpečovať starostlivosť svojim maloletým deťom primerane potrebám a veku a to v rámci svojich možností a schopností. Matka uvádza, že v súčasnosti nemá s maloletými deťmi výchovné problémy závažnejšieho charakteru. Obidve deti jej pomáhajú v starostlivosti o domácnosť a mladších súrodencov. Predovšetkým maloletá E. je jej veľmi nápomocná, nakoľko, ako sama uvádza, bez nej by výchovu ostatných detí nezvládala. Deti ju rešpektujú a ona nemá vedomosť o tom, aby ich správanie na verejnosti bolo nevhodné. Ako uviedla, ani starosta obce ju neinformoval o tom, aby s nimi boli v obci nejaké problémy. Maloletá E. bola v tom čase s matkou doma. Pomáhala jej so starostlivosťou o

najmladšieho súrodenca. Uviedla, že matke pomáha pri upratovaní. Pri opakovaných návštevách bolo zrejme, že maloletá upratovala, umývala dlážku a pomáhala pri príprave stravy. Vo voľnom čase už nechodí vonku s kamarátmi, radšej pomáha doma matke. Matka uviedla, že všetok voľný čas maloletá E. trávi doma. Maloletý K. v čase šetrenia bol údajne na nákup. Taktiež matke pomáha. Uviedol, že má veľa kamarátov a keď má voľný čas ide s nimi vonku. Aj on pomáha matke pri bežných domácich prácach. Starosta obce T. S.. J. E. uviedol, že momentálne sa situácia zlepšila. Deti sa občas po obci túlajú, ale už zo strany občanov obce nemá hlásené neprispôsobivé správanie maloletých detí. Uviedol, že s rodinou pracujú a matke sa snažia pomôcť v jej nepriaznivej životnej situácii. Situácia sa zlepšila až po podaní návrhu, nakoľko majú deti strach z umiestnenia. Nemá s nimi v súčasnej dobe žiadne problémy. Aj keď sa situácia na chvíľu upokojila, kolízny opatrovník je toho názoru, že pobyt v špecializovanom zariadení by mohol byť pre maloleté deti prínosný, predovšetkým v korekcií prejavov nevhodného správania, v návyku dodržiavania pravidiel spoluzitia a spoločenských noriem. Socializácia maloletým deťom značne chýba a preto je vhodné ich umiestnenie v reedukačnom zariadení.

8. Vzhľadom na mierne zlepšenie správania sa maloletých detí, bola rodine poskytnutá lehota na usporiadanie rodinných pomerov a sledovanie správania a konania maloletých detí.

9. Kolízny opatrovník v správe zo dňa 01.02.2018 uviedol, že maloletá E. je toho času žiačkou X.P. Š. B. O. Š. L. B.. Škola ju hodnotí kladne. Do školy chodí čistá, jej hygienické návyky sú dobré. Správanie je premenlivé, záleží od nálady, sú momenty keď spolupracuje a komunikuje, ale sú aj dni, keď je utiahnutá. Medzi spolužiakmi je obľúbená. Matka so školou spolupracuje, neprítomnosť žiačky hlási telefonicky alebo osobne. Ku dňu 15.01.2018 mala vymeškaných 116 hodín ospravedlnených a 5 hodín neospravedlnených. Maloletý K. je tiež žiakom X.P. Š. B. O. Š. L. B.. Na školu sa adaptoval pomerne dobre. Hygienické návyky má v rámci normy. Lahko sa unaví, jeho koncentrácia v priebehu vyučovacích hodín je krátkodobá. Aktuálna výkonnosť vo verbálnej aj neverbálnej zložke je veľmi nízka. Vyskytli sa u neho závažné nedostatky týkajúce sa vedomostí vo všetkých predmetoch. V škole sa nevykytli konflikty ani agresia voči spolužiakom. Ku dňu 15.01.2018 mal vymeškaných 131 hodín ospravedlnených a 5 hodín neospravedlnených. Maloletý K. sa dopustil dvoch priestupkov proti majetku: ORPZ -VT-OPP3-489/2017-P zo dňa 24.09.2017 a ORPZ-VT-OPP3-602/2017-P zo dňa 19.11.2017. Taktiež bol vyšetrovaný obvodným oddelením PZ v T. Q. vo veci prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona- ČVS: ORP-726/SJ-VT-2017 zo dňa 22.12.2017. Starosta obce T. uviedol, že maloleté deti sa naďalej pohybujú po obci. Sú videní aj v susednej obci R.. Matku hodnotí tak, že táto čaká na nástup na výkon trestu a nedbá, že pôjde do väzenia. Aj keď obec matke pomáha, nestačí to. Problémy s rodinou hlásia aj členovia občianskej hliadky. Vzhľadom na zistené skutočnosti kolízny opatrovník trval na uložení výchovného opatrenia, ale len v prípade maloletého K.. Jeho správanie od podaného návrhu nebolo na požadovanej úrovni a maloletý sa dvakrát dopustil priestupku proti majetku a raz činu ináč trestného. Kolízny opatrovník ma za to, že pobyt v špecializovanom zariadení bude pre maloletého K. prínosný, predovšetkým v korekcií prejavov nevhodného správania, v návyku dodržiavania pravidiel spoluzitia a spoločenských noriem. Socializácia maloletému chýba a preto je potrebný jeho pobyt s špecializovanom zariadení- Reedukačnom centre Mlynky- Biele Vody.

10. Matka na pojednávaní dňa 08.02.2018 pripustila, že s maloletým synom K. má výchovné problémy. Dieťa ju nerešpektuje.

11. Podľa §37 ods. 1,2 Zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

12. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,

b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,

c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,

d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

13. Podľa §37 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 neviedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160101>> alebo budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160101>>, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,

b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,

c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

14. Podľa §37 ods. 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

15. Podľa §37 ods. 7, 8 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením. Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160101>>, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

16. Na základe vykonaného dokazovania a vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení súd konanie o uloženie výchovného opatrenia u maloletej E. Z. zastavil. Správanie a konanie maloletej sa od podania podnetu úradu práce zlepšilo do tej miery, že uloženie výchovného opatrenia nie je potrebné, preto súd konanie v tejto časti zastavil.

17. Maloletému K. Č. však súd uložil výchovné opatrenie v zmysle § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine. Takéto rozhodnutie považuje súd za rozhodnutie v záujme dieťaťa. Výchovné opatrenie (dohľad a napomenutie) uložené v súdnom konaní pod sp.zn. 6P/79/2016 neviedlo k náprave. Súd mal za potvrdené, že od začatia tohto súdneho konania sa správanie maloletého nezlepšilo, naopak v období od septembra 2017 do súčasnosti sa maloletý K. dopustil dvoch priestupkov proti majetku a jedného činu ináč trestného. Výchovný proces dieťaťa v rodine nie je postačujúci. Matka sama priznala, že syn ju nerešpektuje. Pre korekciu nevhodného správania sa dieťaťa je nutné jeho výchovu aspoň určitý čas realizovať v špecializovanom zariadení, kde bude musieť maloletý dodržiavať stanovený režim a pod dohľadom si osvojovať pravidlá spoluzitia. Súd bude sledovať vykonávanie výchovného opatrenia

prostredníctvom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a zariadenia, v ktorom je dieťa umiestnené.

18. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.